

Komunikat prasowy

Luksemburg, 31 stycznia 2023 r.

Postępy w budowaniu wewnętrznego rynku energii elektrycznej są powolne – twierdzą unijni kontrolerzy

- *Integrację krajowych rynków energii elektrycznej rozpoczęto w 1996 r.*
- *Proces ten opóźniają skomplikowane przepisy UE i uchybienia w zarządzaniu.*
- *Wciąż nie skorzystano z potencjalnych korzyści gospodarczych polegających na większej konwergencji cen.*

Jak wynika ze sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, pomimo ambitnych założeń i pewnych wysiłków UE poczyniła niewielkie postępy w łączeniu rynków energii elektrycznej, które zapewniłoby obywatelom i przedsiębiorstwom dostęp do taniej energii. Łączenie krajowych rynków energii wielokrotnie się opóźniało z powodu uchybień w zarządzaniu unijnym i wprowadzenia złożonego systemu narzędzi regulujących handel transgraniczny. To z kolei doprowadziło do opóźnień we wdrażaniu zasad funkcjonowania rynku. Monitorowanie rynku przez Komisję Europejską i Agencję UE ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) również nie przyniosło oczekiwanej poprawy sytuacji. Ponadto brak wystarczającego nadzoru, co oznacza, że wystąpienie ewentualnych nadużyć i manipulacji na unijnym rynku energii elektrycznej zagraża głównie odbiorcom końcowym.

W 1996 r. Unia Europejska rozpoczęła realizację złożonego projektu mającego na celu pełne zintegrowanie krajowych rynków energii elektrycznej. Miał on zapewnić konsumentom możliwie najniższe ceny energii elektrycznej i zwiększyć bezpieczeństwo dostaw energii w UE. Niemniej od planowanej daty zakończenia tego projektu, tj. od 2014 r., upłynęło już prawie dziesięć lat, a rynek wciąż podlega 27 odrębnym krajowym ramom regulacyjnym. W poszczególnych państwach członkowskich występują znaczne różnice w poziomie cen hurtowych, które jeszcze bardziej uwidoczniły się w trakcie obecnego kryzysu energetycznego. Z kolei ceny detaliczne są w dalszym ciągu w dużej mierze kształtowane nie przez rynek, a przez państwa członkowskie, które ustalają wysokość podatków i opłat sieciowych.

– Pomimo ambitnych celów i starań UE, które doprowadziły do pewnej integracji, rynki energii elektrycznej w Europie mogą być znacznie lepiej połączone – powiedział Mihails Kozlovs, członek Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialny za tę kontrolę. – Obecnie realizacja tego ambitnego celu stała się jeszcze pilniejsza ze względu na kryzys energetyczny i związany z nim wzrost kosztów utrzymania, z jakim borykają się obywatele UE.

Pomimo tego, że dokonano szeregu znaczących osiągnięć, postępy w łączeniu krajowych rynków energii elektrycznej w latach 2015–2021 były powolne i nierównomierne w poszczególnych regionach i segmentach rynku UE. W państwach członkowskich nie wdrożono w pełni żadnych z wytycznych UE – mimo ich wiążącego

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

charakteru – a także nie poczyniono istotnych postępów w zakresie zwiększania transgranicznych zdolności przesyłowych. W opinii kontrolerów opóźnienia te wynikają z tego, że Komisja zdecydowała się na wdrożenie wytycznych dotyczących sieci za pomocą warunków i metod, a w efekcie odpowiedzialność za ich zatwierdzenie spadła na krajowe organy regulacyjne i ACER. Doprowadziło to do nadmiernego skomplikowania zasad handlu transgranicznego i spowolniło ich harmonizację. Kontrolerzy podkreślają, że w ocenie skutków Komisja nie przeanalizowała w wystarczającym stopniu wpływu wprowadzonej struktury rynku i swoich decyzji dotyczących zarządzania tym rynkiem. Z kolei monitorowanie, czy zasady te były w spójny sposób wdrażane w poszczególnych państwach członkowskich, w dużej mierze powierzono ACER. Kontrolerzy ustalili, że działania monitorujące prowadzone przez Agencję oraz przygotowywane przez nią sprawozdania z tych działań były jednak niewystarczające, przede wszystkim z uwagi na brak niektórych danych, ograniczone zasoby i słabą koordynację z Komisją.

Kontrolerzy uznali też za niezadowalający nadzór rynku, mający służyć wykrywaniu nadużyć i manipulacji na rynku oraz zapobieganiu tym zjawiskom. Stwierdzili oni, że podejście ACER do gromadzenia danych nie było kompleksowe, a ocenę danych, które udało się zgromadzić, przeprowadzano pod kątem zbyt wąskiego zakresu nadużyć. Ponadto ACER nie przeznaczył wystarczających zasobów na analizę danych i nie był w stanie udzielić odpowiedniego wsparcia na rzecz dochodzeń wszczynanych w odniesieniu do rosnącej liczby podejrzeń przypadków transgranicznych nadużyć na rynku. Kontrolerzy ostrzegają, że zarówno producenci energii elektrycznej, jej dostawcy, jak i brokerzy działający na rynku energii elektrycznej mogą wykorzystywać luki prawne, a nawet, co gorsza, że państwa członkowskie mogą konkurować o to, które z nich stworzy najbardziej permissive środowisko, jeśli chodzi o nakładanie sankcji i egzekwowanie przepisów. Jednocześnie ACER nie ma odpowiednich uprawnień, aby zapewnić spójne egzekwowanie przepisów na szczeblu krajowym.

Informacje ogólne

Za politykę energetyczną odpowiadają wspólnie UE i państwa członkowskie. Dzięki transgranicznemu handlowi energią elektryczną przedsiębiorstwa i obywatele w całej UE powinni mieć dostęp do możliwie najtańszej energii. Kontrolerzy ocenili, w jakim stopniu podejście regulacyjne Komisji i nadzór rynku sprawowany przez ACER przyczyniły się do osiągnięcia założonego celu, tj. utworzenia prawidłowo funkcjonującego wewnętrznego rynku energii elektrycznej. Kontrola przeprowadzona przez Trybunał objęła okres od 2015 r. do końca 2021 r. i dotyczyła głównie hurtowych rynków energii elektrycznej.

Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 03/2023 pt. „Integracja wewnętrznego rynku energii elektrycznej – Pełną realizację ambitnego celu utrudniają złożona struktura prawna, opóźnienia, uchybienia w zarządzaniu i niepełny nadzór nad rynkiem” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu).

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – tel.: (+352) 691 551 502